

Ιωάννης Τσανήδας
ΑΜ: 03120883

Ο Καντ ακολουθεί τη μέση οδό μεταξύ ορθολογισμού και εμπειρισμού: η γνώση αποκτιέται μέσω της συνεργασίας της εμπειρίας και των αприορι γνώσεων. Η εμπειρία δεν μπορεί να ανανήσει σε ερωτήματα όπως: "υπάρχει Θεός;" "είναι η βούληση ελεύθερη;". Έτσι, καταλήγει στη Μεταφυσική, διακρίνοντας καθαρά τα όρια της από την επιστημονική γνώση και σώζοντας τη βάση της χριστιανικής πίστης. Για τον Καντ, υπάρχουν δύο περιορισμοί στην αντίληψη του κόσμου: ο περιορισμός ως προς την εμπειρία (τα αισθητήρια όργανα έχουν περιορισμένες δυνατότητες) και ως προς τις δομές του νου που δημιουργούν μια λογική εικόνα του κόσμου, η οποία όμως (εξαιτίας αυτών των περιορισμών) δεν είναι η πραγματική, είναι όμως αρκετά αξιόπιστη για να επιβιώσουμε. Χαρακτηριστική του γράφει είναι η: "ενοότητες χωρίς έννοιες είναι τυφλές και έννοιες χωρίς ενοότητες είναι κενές". Στην αντίθετη όχθη βρίσκεται ο Πλάτωνας, για τον οποίο υπάρχουν δύο κόσμοι: ο πραγματικός και ο ιδανικός. Έκτον ιδανικό, όλα είναι τέλεια, αψεγάδιαστα αλάνθαστα. Ο πραγματικός κόσμος είναι γεμάτος σφάλματα, αφού δεν είναι παρά μια σκιά του ιδανικού. Ο μόνος τρόπος για να προσεγγίσουμε τον ιδανικό είναι μέσω του "λόγου", ο οποίος εάν είναι νοθευμένος (όπως στην περίπτωση των σερβικών) δεν μπορεί να οδηγήσει στην αλήθεια. Έτσι, η διαφορά του Καντ από τον Πλάτωνα είναι ότι ο πρώτος βασίζεται σε δύο πυλώνες: την εμπειρία και τη λογική, ενώ για τον Πλάτωνα η αλήθεια μπορεί να κατακτηθεί μόνο μέσω του "λόγου", η λογική, δηλαδή οδηγήθηκε στον ορθολογισμό, διορθώνοντας το μοντέλο των Πυθαγορείων, επιβεβαιώνοντας την επιτυχία της γεωμετρίας και συμβαδίζοντας με το τότε έγκυρες. Ενώ ο Καντ υποστηρίζει την αλληλεξάρτηση της εμπειρίας με την λογική, ο Πλάτωνας καταφεύγει αποκλειστικά στην κοινή λογική.